

ПРАВИЛА

ТАКМИЧЕЊА У СИМУЛАЦИЈИ СУЂЕЊА (MOOT COURT) ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Организатори:

ПОВЕРЕНИК ЗА ЗАШТИТУ РАВНОПРАВНОСТИ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

уз подршку

ФОНДАЦИЈЕ ЗА ОТВОРЕНО ДРУШТВО – СРБИЈА

Београд, 2021. године

Сви појмови употребљени у мушком граматичком роду обухватају и женски род лица на која се односе

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

1. Такмичење у симулацији суђења (Moot Court) из области заштите од дискриминације (у даљем тексту: такмичење) представља такмичење студенткиња и студената основних и мастер студија права на акредитованим факултетима у Републици Србији. Састоји се од израде тужбе и одговора на тужбу, као и у симулацији расправе на рочишту пред надлежним судом у Србији, на основу задатог случаја из области заштите од дискриминације.
2. Од такмичара/ки се очекује да припремом поднесака и снагом усмене аргументације успешно изложе и одбране правне ставове на основу задатог случаја из области заштите од дискриминације, како из перспективе тужиоца, тако и из перспективе туженог. Како би у томе били што успешнији, такмичари могу користити релевантне материјале из ове области који се налазе на сајту Повереника за заштиту равноправности. Од такмичара се очекује да уз помоћ ментора, прикупе релевантну грађу - стручна мишљења и судску праксу (Републике Србије и Европског суда за људска права) из ове области, које ће користити као аргументацију у својим поднесцима и усменим излагањима.
3. Циљ овог такмичења је да допринесе подизању нивоа знања студенткиња/та права из области антидискриминационог права, као и унапређењу равноправности у Републици Србији.

II ОРГАНИЗАЦИЈА

4. Такмичење организује Повереник за заштиту равноправности (у даљем тексту: Повереник) уз подршку Фондације за отворено друштво – Србија.
5. Све информације о такмичењу заинтересовани студенти, стручњаци и представници медија могу добити од овлашћеног лица у стручној служби Повереника за заштиту равноправности путем мејла (адреса: poverenik@ravnopravnost.gov.rs). На исту адресу подносе се и пријаве за такмичење, као и поднесци у роковима назначеним у овим Правилима.
6. Рочишта за усмене наступе одржаће се средином децембра 2021. године (финале) у Београду, у простору и по распореду који утврде организатори такмичења. О тачном времену и месту одржавања усменог дела, такмичари/ке ће бити благовремено обавештени.

III ПРИЈАВА НА ТАКМИЧЕЊЕ И УСЛОВИ УЧЕШЋА

7. На такмичење могу да се пријаве:
  - (а)** студенткиње и студенти основних и мастер студија из области правних наука на акредитованим факултетима у Републици Србији и
  - (б)** они који су дипломирали на основним студијама или мастер студијама права у школској 2021/2022. години на акредитованим факултетима у Републици Србији, под условом да нису учествовали на ранијим такмичењима у симулацији суђења у организацији Повереника за заштиту равноправности.
8. Пријава се подноси у име тима студената, који мора да се састоји од најмање две, а највише три особе које испуњавају услове наведене у претходном ставу.
9. Пријава мора да садржи:
  - а)** Имена студената – чланова тима и њихове контакт податке (е-маил, број мобилног телефона);
  - б)** Информацију о студентском статусу (на ком су стадијуму студија, уз скениране потврде о студентском статусу, односно, датуму окончања основних/мастер студија);
  - в)** Име ментора односно менторке, уз приложену професионалну биографију и потписану изјаву о прихватању менторске улоге;
  - г)** Име контакт особе (члан тима или ментор) уз навођење контакт података (маил, број мобилног телефона, поштанска адреса).
10. Ментор тима може бити неко од наставника или сарадника на једном од акредитованих факултета у Републици Србији или други стручњак из области заштите од дискриминације. Једна особа може бити ментор једног или више тимова студената.
11. Уколико ментор из било ког разлога не може да настави рад са тимом, тим може изабрати новог ментора или наставити такмичење самостално. Тим је у обавези да сваку промену пријави организатору у року од три дана од дана настанка промене.
12. Пријава са свим прилозима подноси се електронски, најкасније до 24. октобра 2021. године.
13. Неблаговремене и непотпуне пријаве неће бити узете у разматрање.
14. Организатор ће електронском поштом потврдити успешну пријаву тима особи која је на пријави наведена као контакт особа.
15. Како би у потпуности осигурао независтан и непристрасан систем оцењивања поднесака и усмених излагања тимова, организатор ће тимовима, системом случајног одабира, доделити имена под којима ће

они наступати на такмичењу. Истовремено, све до окончања такмичења проглашењем победника, организатор се обавезује да ове информације чува као тајну.

16. По окончању поступка пријављивања организатор ће тимове обавестити о имену под којим је њихова пријава заведена, односно, под којим ће наступати на такмичењу.
17. Чланови тимова дужни су да у комуникацији у вези са такмичењем информације о факултету на коме студирају не деле са другим учесницима такмичења, а нарочито не са судијама, све до окончања такмичења проглашењем победника.
18. Организатор задржава право да дисквалификује тим који повреди обавезу чувања тајне из претходног става.
19. Сви чланови тима имају право да учествују у изради поднесака и на рочиштима, с тим да на рочишту аргументацију тима могу износити највише две особе по рочишту.

IV КАЛЕНДАР И СТРУКТУРА ТАКМИЧЕЊА

20. Организатор ће 25. октобра 2021. године свим успешно регистрованим тимовима доставити задати случај за такмичење.
21. Задати случај за такмичење биће садржан у форми притужбе поднете Поверенику, против лица за које подносилац притужбе тврди да је извршило акт дискриминације на основу одређеног личног својства, са прилозима, као и од одговора на притужбу, са прилозима.
22. Такмичари могу најкасније до 31. октобра 2021. године (у поноћ), да путем електронске поште организаторима доставе захтеве за разјашњења и допуне чињеница задатог случаја, као и захтеве за разјашњење и допуне Правила такмичења.
23. Захтеви из претходног става подnose се у име тима (не и индивидуално) и на њима мора бити назначен назив тима, у складу са правилима из става 16. Правила такмичења. Захтев мора да садржи разлоге због којих се разјашњење и/или допуна тражи, са објашњењем правног значаја очекиваног разјашњења или допуне чињеница задатог случаја.
24. Организатор ће најкасније до 4. новембра 2021. године извршити потребне корекције задатог случаја и учинити га доступним регистрованим тимовима.
25. Овако коригован случај чини коначни чињенични скуп задатог случаја, на основу којег тимови сачињавају поднеске и износе усмену аргументацију на такмичењу.

26. Додатне чињенице, изван чињеница задатог случаја, не могу се износити у поднесцима и на рочиштима, изузев јавно доступних чињеница за које тимови сматрају да су логична и неопходна допуна задатог случаја. За такве чињенице тимови су дужни да у својим поднесцима, односно, усменим излагањима наведу извор.
27. Свако поступање супротно правилу из претходног става сматраће се озбиљном повредом Правила такмичења и биће санкционисано.
28. Од тимова се очекује да на основу чињеница задатог случаја најкасније до 11. новембра 2021. године (у поноћ) организатору електронским путем упуте тужбу сачињену у свему у складу са Правилима такмичења.
29. За случај да тим пропусти да достави тужбу у наведеном року, сматраће се да је одустао од даљег такмичења.
30. Организатори ће у периоду до 18. новембра 2021. године организовати оцењивање поднетих тужби. Тужбе ће оцењивати независни и непристрасни стручни жири у складу са критеријумима из Анекса 1. Правила такмичења, који чини њихов саставни део.
31. Приликом оцењивања поднетих писаних поднесака стручном жирију неће бити позната имена чланова тимова и ментора.
32. Тимови чије тужбе буду најбоље оцењене квалификоваће се за другу фазу такмичења, о чему ће бити обавештени 19. новембра 2021. године. Истовремено ће им бити достављена тужба са прилозима другог тима, одабраног по систему случајног одабира, ради припреме одговора на тужбу.
33. Тимови који се нису квалификовали за даљи ток такмичења биће о томе обавештени 19. новембра 2021. године.
34. Од тимова се очекује да најкасније до 26. новембра 2021. године (у поноћ) организатору електронским путем упуте одговор на тужбу.
35. За случај да тим пропусти да упуте одговор на тужбу у наведеном року, сматраће се да је одустао од даљег тока такмичења.
36. Организатори ће у периоду до 3. децембра 2021. године организовати оцењивање поднетих одговора на тужбу. Одговоре на тужбу ће оцењивати независни и непристрасни стручни жири у складу са критеријумима из Анекса 1. Правила такмичења, који чини њихов саставни део.
37. Приликом оцењивања поднетих одговора на тужбу стручном жирију неће бити позната имена чланова тимова и ментора.

38. Осам тимова који буду најбоље оцењени на основу збира оцена поднесака (тужба и одговор на тужбу) квалификуваће се за усмени део такмичења, о чему ће бити обавештени најкасније 6. децембра 2021. године. Истовремено ће бити обавештени о тимовима против којих ће наступати у усменој фази такмичења и биће им достављени њихови релевантни поднесци (у зависности од процесне улоге у којој ће против њих наступати).
39. Тимови који се не буду квалификовали за даљи ток такмичења биће о томе обавештени 7. децембра 2021. године.
40. Усмена фаза такмичења (полуфинале) одржаће се средином децембра 2021. године у Београду, према распореду који ће организатор доставити тимовима.
41. У овој фази такмичења сваком тиму ће бити пружена прилика да наступа минимум два пута – једном у улози тужиоца, једном у улози туженог.
42. Усмене наступе студената оцењиваће стручни жири у складу са критеријумима из Анекса 2. Правила такмичења који чине њихов саставни део.
43. На основу оцена са усменог наступа, два најбоље пласирана тима квалификуваће се у финале, које ће бити одржано средином децембра 2021. године у Београду, где ће имати прилику за још два међусобна сусрета – једном у улози тужиоца, једном у улози туженог.
44. У случају нерешеног резултата након два квалификаторна наступа, у финале ће се квалификовати тимови са највећим збиром бодова са усменог наступа и оцена поднесака.

V ПОДНЕСЦИ

45. Тужба се подноси у име Повереника за заштиту равноправности, према чињеницама задатог случаја, релевантним националним и међународним правним изворима, ставовима судске праксе и ставовима израженим у научним и стручним радовима, у свему у складу са Правилима такмичења.
46. Тужба мора да садржи све потребне елементе и да буде састављена у складу са важећим прописима Републике Србије, а од тимова се очекује да у тужби истакну све захтеве које по закону Поверених може истаћи, имајући у виду чињенице задатог случаја.
47. **Тужба не сме да садржи имена чланова тима, нити име ментора, као ни назив образовне установе на којој чланови тима студирају. У потпису тужбе поред институције у чије име се тужба подноси,**

треба да стоји само назив који је тиму додељен, у складу са правилима садржаним у ставу 16. ових Правила.

48. Одговор на тужбу подноси се у име оног лица против којег је Поверенику поднета притужба, а према чињеницама задатог случаја, чињеничним наводима из тужбе, релевантним националним и међународним правним изворима, ставовима судске праксе и ставовима израженим у научним и стручним радовима, у свему у складу са Правилима такмичења.
49. Одговор на тужбу треба да садржи све елементе прописане законом. Приликом оцене одговора на тужбу посебно ће се ценити успешност туженог у побијању тужиоцевих навода и правне аргументације. Истовремено, имајући у виду образовни карактер такмичења, од тима у улози туженог очекује се да у одговору на тужбу изнесе одговоре и на аргументе које тим у улози тужиоца није изнео, а за које тим који саставља одговор на тужбу сматра да су релевантни, имајући у виду чињенице задатог случаја, с тим да је неопходно да на адекватан начин назначи да тужилац није изнео конкретан аргумент које тужени одговором побија.
50. **Одговор на тужбу не сме да садржи имена чланова тима, нити име ментора, као ни назив образовне установе на којој чланови тима студирају. У потпису одговора на тужбу, поред лица у чије име се подноси, треба да стоји само назив који је тиму додељен**, у складу са правилима садржаним у ставу 16. Правила такмичења.
51. **Поднесак се подноси у ПДФ формату електронском поштом**, у роковима прописаним овим Правилима. Поднесак носи назив који је тиму додељен, у складу са правилима садржаним у ставу 16. Правила такмичења.
52. Поднесак не сме бити дужи од 12 страна А4 формата, при чему су маргине 2,5 цм (лево, десно, горе, доле), проред је 1,5 ред, а фонт 12pt Times New Roman.
53. Параграфи у поднеску морају бити нумерисани. Упућивање на поднете доказе и чињенице случаја, релевантне изворе и литературу, као и на тужбу супротног тима, мора да садржи и ознаку стране и/или параграфа цитираног документа, где је то могуће.
54. Поднесци морају бити стручно и професионално састављени, као у правом случају из судске праксе. Није примерено користити стил писања који се користи у изради научних и књижевних дела. Цитирање научних радова треба свести на разумну меру, тј. треба их наводити само у оној мери која је потребна да би се њима подржао конкретни став тужиоца/туженог.

55. Навођење туђих речи и ставова, без истовременог навођења и њиховог аутора, сматраће се повредом Правила такмичења и биће разлог за дисквалификацију тима.
56. Подаци о цитираним изворима (прописи, судска пракса, научни радови и др), морају бити садржани у тексту самог поднеска, у загради иза навода.
57. Сви извори коришћени у поднеску (прописи, судске одлуке и литература) морају бити достављени као прилог уз писани поднесак, у складу са академским стандардима о списку коришћене литературе. Списак треба да садржи све релевантне податке, на основу којих ће судије, као и чланови супротног тима, моћи да провере коректност наведених цитата, односно њихову утемељеност.
58. Списак коришћене литературе не улази у максималан обим поднеска, утврђен ставом 52. Правила такмичења.
59. Једном поднети поднесци не могу се накнадно допуњавати и исправљати и поново подносити организатору. Накнадно поднете допуне и исправке неће бити узете у обзир.

VI УСМЕНА ФАЗА ТАКМИЧЕЊА

60. Осам тимова који су најбоље оцењени у писаној фази такмичења, на основу збира оцена њихових поднесака, квалификоваће се за усмене наступе, који ће бити одржани 14. децембра 2021. године у Београду.
61. Усмено излагање по тиму, по правилу, траје 30 минута по рочишту. У ово време рачуна се и време коришћено за давање одговора на питања које постави судско веће, као и време коришћено за изношење коментара на аргументацију супротног тима (реплика). Судије могу ово време продужити за још 5 минута по тиму, уколико оцене да је то неопходно, с тим што у том случају морају и другој страни омогућити да у истој мери продужи/допуни своје излагање.
- 62. Од тимова се очекује да равномерно распореде време излагања међу члановима тима који наступају као говорници.**
63. У прва два квалификаторна наступа од тимова који наступају у улози тужиоца очекује се да користе аргументацију изнету у својој тужби и да не истичу нове захтеве. Ово не значи да захтеве изнете у тужби не могу накнадно образложити новом правном аргументацијом, позивајући се на судску праксу и релевантне научне изворе.
64. Уколико је из разлога више силе (болест, смртни случај и сл.) само један члан тима у могућности да се такмичи на усменом делу такмичења, тај члан тима се може такмичити само за награду „најбољи говорник“.

65. Тимови који у прва два квалификаторна наступа наступају у улози туженог морају одговорити на наводе тужиоца из тужбе која им је претходно достављена, с тим да се могу користити и аргументацијом коју нису користили у свом одговору на тужбу.
66. Тимови који се квалификују за финалне рунде могу у усменом наступу одступити од аргументације коју су изнели у својим поднесцима.
67. Тимови не могу на усменим рочиштима да износе нове доказе, односно доказе који нису саставни део задатог случаја. Ово не значи да своју аргументацију не могу додатно утемељити на опште познатим и јавно доступним чињеницама, у складу са ставом 26. ових Правила.
68. Тимове ће на рочиштима оцењивати трочлано судско веће састављено од независних и непристрасних стручњака/киња из области заштите од дискриминације.
69. Сваки говорник на усменом наступу биће посебно оцењен оценама од 25 до 50 бодова, на основу критеријума из Анекса 2. Правила такмичења, који чини њихов саставни део, осим уколико говорник не учествује или неравноправно учествује у излагању, (у складу са чланом 62.) када ће се сматрати да је недовољно учествовао или није ни учествовао у усменој рунди и биће оцењен оценама од 0 до 25 бодова.
70. Приликом оцењивања говорника судије ће водити рачуна о наведеним критеријумима и говорника оценити независно од квалитета излагања његовог/њеног колеге/нице – члана/ице тима, тако и квалитета излагања чланова/ица супротног тима.
71. Судије ће посебно водити рачуна да говорника/цу не санкционишу нижим бројем бодова уколико, према њиховом мишљењу, чињенице задатог случаја не иду у прилог процесној улози која је додељена говорнику/ци на рочишту.
72. Од говорника/це се очекује да покаже добро познавање чињеница задатог случаја и релевантних правних извора, као и да их на што убедљивији начин изложи у прилог својој процесној улози, чак и ако су чињенице такве да више иду у корист супротној страни.
73. Од судија се очекује да постављају питања говорницима/ама, с обзиром да је успешност давања одговора на питања један од критеријума за оцењивање усменог наступа студената/киња. При томе се од судија не очекује да постављају теоријска питања, већ питања која ће допринети бољем разумевању чињеница и правних извора релевантних за решавање конкретног спора. Истовремено, од судија се очекује да број питања ограниче на разумну меру, имајући у виду предвиђено трајање рочишта.

74. Сваки судија ће индивидуално одредити број бодова по говорнику/ици. Од судија се очекује да већају и размене мишљења о квалитету изнете аргументације, али не и да донесу заједничку одлуку о индивидуалном броју бодова по учеснику.
75. Од судија се не очекује да одлуче о победнику/губитнику на рочишту, већ да сваком говорнику/ици дају број бодова који сматрају да су заслужили, у складу са критеријумима из Анекса 2. Правила такмичења, који чини њихов саставни део.
76. За случај необично великих разлика приликом оцењивања говорника/ца (преко 8 бодова по говорнику), организатор има право да судије позове на додатно већање и одлучивање о броју бодова по говорнику/ци.
77. Збир оцена оба/е говорника/це чини укупан резултат тима по рочишту.
78. Максималан број бодова по рочишту по тиму износи 100 бодова.
79. Два тима са највећим збиром бодова са два квалификаторна рочишта пласираће се у финалне рунде такмичења, које ће бити одржане средином децембра 2021. године.
80. Тимове ће на финалним рундама оцењивати петочлано судско веће састављено од независних и непристрасних стручњака из области заштите од дискриминације.
81. Имајући у виду образовни карактер такмичења, судије су позване да по одржавању свих рочишта, изузев финалних, учесницима/ама јавно дају коментаре на њихов наступ и упуте им сугестије у погледу даљег усавршавања њихове презентације.
82. Сва рочишта су отворена за јавност, као и за чланове/ице других тимова, у мери у којој то дозвољавају капацитети просторије у којој се рочиште одржава.
83. Није допуштено да члан/ица тима присуствује рочишту тима против којег његов/њен тим наступа у наредној рунди, што ће се сматрати повредом Правила такмичења.

VII ПОБЕДНИК И НАГРАДЕ

84. Организатор ће средином децембра 2021. године. године организовати свечано затварање такмичења и проглашавање победника.
85. Победником усмене фазе такмичења организатор ће прогласити тим који на два наступа у финалном делу такмичења оствари већи збир бодова.

86. У случају нерешеног резултата у финалу такмичења, за победника ће бити проглашен финалиста са већим бројем бодова остварених у писаној фази такмичења.
87. Победником писане фазе такмичења организатор ће прогласити тим са највећим збиром бодова за оба поднеска.
88. За најбољег говорника/цу на такмичењу организатор ће прогласити студента/кињу са највећом просечном оценом са свих наступа.
89. Да би учесник/ца такмичења ушла у конкуренцију за награду из претходног става неопходно је да наступи минимум два пута на такмичењу – и то једном у улози тужиоца, једном у улози туженог.
90. Најбољим учесницима такмичења, како у писаној тако и у усменој фази такмичења, биће обезбеђене адекватне награде, а сви учесници такмичења који су благовремено предали тужбу, добиће одговарајуће потврде учешћа.
91. Свим учесницима/ама у усменој фази такмичења са боравиштем изван Београда организатор ће, на њихов захтев, обезбедити смештај у Београду и надокнадити трошкове превоза.

VIII ТУМАЧЕЊЕ ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРА ЗА ПРИМЕДБЕ

92. Захтеви за тумачење, измену и допуну ових Правила могу се послати електронским путем организатору најкасније до 31. октобра 2021. године.
93. Организатор задржава право да накнадно допуни евентуалне празнине у овим Правилима, као и да, по пријему захтева за разјашњење, измену или допуну ових Правила из претходног става, допуни и исправи одредбе Правила такмичења, о чему ће благовремено обавестити све учеснике такмичења.
94. Примедбе на регуларност такмичења могуће је упутити организатору све време трајања такмичења. Образложене примедбе упућују се електронском поштом. Организатор се обавезује да ће на све примедбе које му буду упућене одговорити у року од 3 дана од пријема.
95. Одговор организатора на примедбе је коначан.
96. Увид у достављене поднеске могуће је извршити, по претходној најави, у року од 5 дана од дана објављивања резултата, у свакој фази такмичења.

IX ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

97. Ова Правила ступају на снагу даном њиховог објављивања на интернет страници Повереника за заштиту равноправности Републике Србије.

Анекс 1. - Критеријуми за оцењивање писаних поднесака

Тужба/Одговор на тужбу	Максимални број поена	Критеријуми за оцењивање
Садржај	50	Идентификација релевантних правних питања – 10 Логичност структуре – 5 Квалитет аргументације – 20 Употреба релевантних правних извора и судске праксе – 15
Стил	35	Кохерентност садржаја, способност јасног и сажетог изражавања – 10 Квалитет рада према професионалним стандардима – 10 Убедљивост – 10 Правопис, граматика – 5
Форма	15	Професионална форма – 10 Читљивост – 5
Укупан број поена	100	

Анекс 2. - Критеријуми за оцењивање усменог наступа

Критеријуми за оцењивање	Ближи критеријуми	Максималан број поена
Организација и структура излагања	Да ли се заступник/ица адекватно представио/ла и представио/ла свог/своју колегу/иницу, да ли је нагласио/ла кога заступа и јасно указао/ла на кључне чињенице и правна питања задатог случаја, имао/ла убедљиво уводно излагање, логичну и јасну структуру излагања и убедљив и ефектан закључак?	10
Познавање чињеница и права	Да ли је заступник/ца добро припремљен/а за рочиште и упознат/а са релевантним правним изворима и судском праксом на коју се позива? Да ли је заступник/ца успешно представио чињенице и право тако да иду у прилог његовом/њеном клијенту?	15
Презентација	Да ли је излагање заступника/це довољно гласно, јасно, ослобођено претеране гестикулације, граматички исправно и беседнички ефектно? Да ли се заступник/ца користи паузама да нагласи важне тачке свог излагања, успешно одржава контакт са члановима већа и успешно балансира ефектно излагање са захтевом претеране ненаметљивости? Изнад свега, да ли је излагање заступника/це довољно убедљиво, без обзира на правну основаност захтева његовог клијента? Уколико користи право на реплику, да ли је то учинио/ла ефектно?	15
Одговарање на питања	Да ли заступник/ца директно одговара на питања и користи прилику да питања претвори у излагање које његовом/њеном клијенту иде у прилог?	10